

OPINIA PRAWNA**dot. zakresu obowiązku lekarza wskazania „realnych możliwości uzyskania”
świadczenia u innego lekarza w przypadku odstąpienia od leczenia pacjenta**

Możliwość zgodnego z prawem nie podjęcia bądź odstąpienia od leczenia przez lekarza zawarto w art. 38 ustawy z dnia 05.12.1996r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry (*zwanej dalej ustawą o zawodach*) oraz w art. 7 Kodeksu Etyki Lekarskiej (*zwanym dalej KEL*).

Zgodnie z art. 38 ust. 2 ww. przepisu, w przypadku odstąpienia od leczenia, lekarz ma obowiązek m.in. wskazać realne możliwości uzyskania tego świadczenia u innego lekarza lub w podmiocie leczniczym. Już w tym miejscu zaznaczyć należy, że jest to pojęcie nieostre, zaś zakres rozumienia jest różnie interpretowany.

Zwrot „realne możliwości” zawarty w zapisie ustawy oznacza w zasadzie tyle, że pacjent jest poinformowany o więcej niż jednej możliwości uzyskania świadczenia u innego lekarza lub w innym podmiocie leczniczym. Informacja tak powinna być na tyle jasna, aby pacjent bez większych trudności samodzielnie mógł udać się do jednego spośród kilku wskazanych miejsc (*lekarza lub podmiotu leczniczego*) gdzie będzie możliwe udzielenie mu danego świadczenia zdrowotnego. Ustawa wprost nie nakazuje lekarzowi wskazywania dokładnego adresu innego lekarza lub podmiotu leczniczego, choć takie rozwiązanie poprzez wskazanie kilku adresów nie zostawia wątpliwości.

Nie można jednak a priori wykluczyć sytuacji, że wypełnienie powyższego wymogu informacji polegać będzie na wskazaniu innej placówki w inny np. bardziej opisowy sposób ale cały czas jednoznacznej, np. lekarz wskazuje, że danego świadczenia udzielają przychodnia przy Szpitalu Wojewódzkim w centrum Gdańska obok Urzędu Miasta, przychodnia lekarska na ul. Polanki w Gdańsku tuż obok Szpitala Marynarki Wojennej oraz dwa prywatne specjalistyczne gabinety lekarskie położone przy ulicy Wesołej w Gdańsku 200 metrów od Dworca Głównego PKP. Można bowiem ocenić, że każda osoba znajdzie z łatwością Urząd Miasta Gdańska oraz Szpital Wojewódzki (są to duże budynki dobrze oznakowane), czy Szpital Marynarki Wojennej na ulicy Polanki w Gdańsku (podobnie dobrze oznakowany obiekt), jak również pacjent udając się na ulicę Wesołą w Gdańsku w pobliżu Dworca Głównego PKP z łatwością odnajdzie owe dwa gabinety (*przy założeniu, że jest to bardzo krótka uliczka a gabinety są oznakowane widocznymi szyldami na budynkach*).

Z drugiej strony, za wypełnienie obowiązku nie będzie mogło być uznane udzielenie informacji natury bardzo ogólnej np. poprzez wskazanie: „inna dowolna przychodnia neurologiczna na terenie Trójmiasta”, „każdy inny ortodonta na terenie Gdańska”, „każdy inny szpital położniczy na terenie kraju”. Udzielenie tego rodzaju informacji musiałyby zostać uznane za wskazanie

hipotetycznych a nie realnych możliwości uzyskania świadczenia u innego lekarza lub w innym podmiocie leczniczym.

Zwrócić uwagę także należy, że norma art. 7 KEL nieco inaczej ujmuje ten obowiązek nakazując „wskazać choremu inną możliwość uzyskania pomocy lekarskiej”. Z porównania obu norm wynika, że KEL w tym zakresie wprost nie nakłada na lekarza, aby owa „inna możliwość uzyskania pomocy lekarskiej” miała przymiot „realności” jak w ww. przepisie ustawy. Powyższa norma KEL nakłada obowiązek wskazania „innej możliwości” posługując się liczbą pojedynczą. Wskazanie zatem tylko jednej innej placówki będzie oznaczało spełnienie wymogu z KEL.

Powyższe porównania zakresu obu norm oznacza niewątpliwie zmniejszenie obowiązku informacyjnego dla lekarza w zapisach art. 7 KEL w stosunku do art. 38 ustawy o zawodach. Nie oznacza to jednak nigdy dopuszczalności zupełnie abstrakcyjnej informacji, która praktycznie uniemożliwia proste zwrócenie się pacjenta o udzielenie mu świadczenia zdrowotnego w określonej placówce.

Na koniec podkreślić należy, że spełnienie (bądź nie) obowiązku wskazania przez lekarza „realnych możliwości” uzyskania świadczenia opieki zdrowotnej u innego lekarza lub w innym podmiocie w każdym przypadku będzie miała inny wymiar i powinna być za każdym razem indywidualnie oceniana.

Adwokat Karol Kolankiewicz

stan prawny na dzień 14 września 2017r.